

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående utsträckt tillämpning av lagen den 4 juni 1943 (nr 274) om förlängd giltighetstid för ränte- och utdelningskuponger, m. m.

Genom en den 22 februari 1946 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 98, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående utsträckt tillämpning av lagen den 4 juni 1943 (nr 274) om förlängd giltighetstid för ränte- och utdelningskuponger.

Härigenom förordnas, att den i lagen den 4 juni 1943 om förlängd giltighetstid för ränte- och utdelningskuponger¹ stadgade giltighetstiden för kupong, som där avses, skall utsträckas till och med den 30 juni 1947.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1943 (nr 275) om förlängning i särskilt fall av tiden för rätt att lyfta utdelning i konkurs.

Härigenom förordnas, att lagen den 4 juni 1943 om förlängning i särskilt fall av tiden för rätt att lyfta utdelning i konkurs, vilken enligt lag den 23 mars 1945 (nr 86) gäller till och med den 30 juni 1946, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1947.

I anledning av de svårigheter som på grund av krigsförhållandena uppstodo för åtskilliga fordringshavare — särskilt utländska sådana — att inom vederbörlig tid bevaka vissa svenska fordringsanspråk antogos vid 1943 års riksdag lagen den 4 juni 1943 (nr 274) om förlängd giltighetstid för ränte-

¹ Jfr SFS 1945: 85.

och utdelningskuponger samt lagen samma dag (nr 275) om förlängning i särskilt fall av tiden för rätt att lyfta utdelning i konkurs.

Genom förstnämnda lag har föreskrivits, att ränte- eller utdelningskupong som avses i 25 § lagen om skuldebrev, ändå att den ej företes till inlösen inom där angiven tid, icke skall upphöra att gälla före den 1 juli 1944. Vad sålunda stadgats skall ej äga tillämpning, där den i nämnda lagrum angivna tiden gått till ända före lagens ikraftträdande. Genom lagar den 17 mars 1944 (nr 106) och den 23 mars 1945 (nr 85) har den i 1943 års lag stadgade giltighetstiden för kupong, som där avses, utsträckts till och med den 30 juni 1946.

Enligt lagen den 4 juni 1943 (nr 275) om förlängning i särskilt fall av tiden för rätt att lyfta utdelning i konkurs har Kungl. Maj:t erhållit befogenhet att, där på grund av förhållanden, som föranletts av krig, svårighet föreligger för borgenärer i konkurs att inom tid som angives i 148 a § konkurslagen anmäla sig att lyfta utdelning i konkursen, meddela förordnande om förlängning av nämnda tid för borgenärerna i konkursen. Lagen, som ursprungligen gällde till och med den 30 juni 1944, har erhållit fortsatt giltighet senast genom lag den 23 mars 1945 (nr 86), enligt vilken 1943 års lag gäller till och med den 30 juni 1946. Med stöd av densamma har genom kungörelser den 4 juni 1943 (nr 276), den 17 mars 1944 (nr 108) och den 23 mars 1945 (nr 87) om förlängning av tiden för rätt att lyfta utdelning i aktiebolaget Kreuger & Tolls konkurs föreskrivits, att den tid, inom vilken borgenär i bolagets konkurs äger anmäla sig att lyfta utdelning i konkursen, icke på grund av stadgandet i 148 a § konkurslagen skall utgå före den 1 juli 1946.

I propositionen anför *föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg*, följande:

»Beträffande lagen om förlängd giltighetstid för ränte- och utdelningskuponger framhöll min företrädare i ämbetet vid anmälan år 1943 av förslaget till lagen, att den däri angivna slutdagen för kupongernas giltighetstid borde framflyttas, om så visade sig erforderligt. I enlighet härmed har också, med hänsyn till de under kriget rådande exceptionella förhållandena, sagda giltighetstid gång efter annan förlängts. Även om nu i och med krigets upphörande en återgång till mer normala förhållanden ägt rum på skilda områden, torde likväl skäl föreligga att än ytterligare utsträcka giltighetstiden för kuponger som avses med lagen. Kommunikationerna med främmande länder ha ännu icke återupptagits i full utsträckning, och det kan dessutom antagas, att i utlandet bosatta fordringsägare till följd av särskilda av kriget föranledda förhållanden jämväl efter krigets slut varit och allt fortfarande äro urståndsatta att inom tid som nu gäller för kupongernas giltighet vidtaga åtgärder till bevakande av sin rätt. Vissa risker för rättsförlust föreligga alltså, därest icke den nu gällande tidsfristen för kupongernas giltighet förlänges. Jag vill därför förorda, att giltighetstiden för kuponger som avses med lagen utsträcket, förslagsvis till och med den 30 juni 1947.

Giltighetstiden för lagen om förlängning i särskilt fall av tiden för rätt att lyfta utdelning i konkurs torde av samma skäl böra utsträckas, likaledes till och med den 30 juni 1947. Beträffande denna lag vill jag anmärka, att enligt en från aktiebolaget Kreuger & Tolls konkursbo inkommen promemoria utdelning å fordringar som grunda sig på vissa av bolaget utgivna obligationer, s. k. secured debentures, den 1 januari 1946 inestod till betydande belopp. I promemorian har uppgivits, att under år 1945 endast ett ringa antal obligationer företetts för lyftande av utdelning. Detta förhållande tyder på att de till följd av kriget uppkomna hindren mot obligationernas uppvisande icke avsevärt minskats, och skäl synes därför föreligga att ytterligare förlänga tiden för rätt att lyfta utdelning i konkursen.»

Lagrådet har lämnat de upprättade lagförslagen utan erinran.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa, *Utskottet.*

att förevarande proposition, nr 98, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 april 1946.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Schlyter*, *Bergquist*, *Karl Emil Johanson*, *Westman*, *Krügel*, *Löthner*, *Olofsson* och *William Ohlsson**;

från andra kammaren: herrar *Hedlund* i Östersund och *Björling*, fru *Gustafson* samt herrar *Landgren*, *Gustafsson* i Lekåsa, *Sundström* i Vikmanshyttan, *Sveningsson* och *Andersson* i Mölndal.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.